

Ako kraj pomáha v oblasti eurofondov

■ SPROSTREDKOVATEĽSKÝ ORGÁN pod Riadiacim orgánom pre Regionálny operačný program (SO/RO pre ROP) funguje v Žilinskom samosprávnom kraji (ŽSK) od roku 2007. O kompetenciách, činnosti a výsledkoch práce tohto odboru sme sa rozprávali s jeho riaditeľom Ing. Milanom Ovseníkom.

Mohli by ste nám stručne vysvetliť, čo je odbor SO/RO pre ROP a čím sa zaoberá?

Odbor SO/RO pre ROP je riadiacim orgánom európskej pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja pre regióny Žilinského samosprávneho kraja v jednom operačnom programe s názvom Regionálny operačný program. Na našom odbore prijímame žiadosti o nenávratný finančný príspevok, kontrolujeme ich po formálnej stránke, vykonávame odborné hodnotenie týchto žiadostí, či predložené projekty spĺňajú kritéria, podieľame sa na výbere schválených žiadostí. V prípade schválených žiadostí zabezpečujeme monitorovanie priebehu a finančné riadenie projektov.

Obce si u vás teda podávajú žiadosti o nenávratný finančný prostriedok na nimi vypracované projekty. Na čo všetko môžu priamatori a starostovia financie žiadať?

V rámci Žilinského samosprávneho kraja môžu žiadatelia podávať žiadosti z troch opatrení. Prvým je opatrenie zabezpečujúce dopravnú obsluhu regiónov, kde je oprávneným žiadateľom Žilinský samosprávny kraj a pomocou týchto finančných prostriedkov sa rekonštruujú a modernizujú cesty II. a III. triedy. Druhé opatrenie je zamerané na regeneráciu sídel, kde sú opráv-

nenými žiadateľmi mestá a obce ležiace v póloch rastu ŽSK, čo je spolu 138 potenciálnych žiadateľov. Získané finančné prostriedky sú určené na úpravu verejných priestranstiev a verejnej zelene, výstavbu a rekonštrukciu chodníkov a cyklotrás, verejné osvetlenie, autobusové zastávky, verejné hygienické zariadenia, rekonštrukciu miestnych komunikácií, úpravu a reguláciu povodní a pod. Na obnovu centier obcí bolo prijatých 95 žiadostí, z toho 74 bolo schválených v celkovej výške 55,1 milióna eur.

Posledné opatrenie je zamerané na podporu a rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu, kde sú oprávnenými žiadateľmi opäť mestá, obce a kraj. Získané financie sa využívajú na podporu verejnej infraštruktúry cestovného ruchu pri strediskách cestovného ruchu s celoročným využitím, vytváranie a podporu turisticko-informačných kancelárií, propagačnú regionálnu podporu budovania regionálnych klastrov a pod.

Žilinský samosprávny kraj má 5 regiónov. Ako je to s rozmiestnením úspešných projektov a rozdeľovaním dotácií v jednotlivých regiónoch?

Schválenie projektov a teda aj rozmiestnenie finančných prostriedkov je v rámci Žilinského samosprávneho kraja rovnomerné. Pri schvaľovaní projektov sme sa snažili okrem kvality vypracovania projektov prihliadať aj na

V srdci Bytče

Riaditeľ odboru SO/RO pre ROP Milan Ovseník na námestí.

ich regionálne rozmiestnenie a schvaľovať ich tak, aby sa vyrovnávali regionálne rozdiely v rámci kraja.

Z hľadiska regionálneho rozmiestnenia pomoci v Žilinskom kraji, z Horného Považia bolo úspešných 21 obcí, na Kysuciach uspelo 16 obcí, na Orave sa schválilo 21 projektov, na Liptove sa rekonštruuje 14 obcí a v Turci uspeli 3.

Regionálne hľadisko sme brali do úvahy aj pri vytypovaní úsekov ciest II. a III. triedy na rekonštrukciu. Tak sa nám podarilo zrekonštruovať cesty II. triedy v obci Veľké Rovné v časti Ivor, a tiež skrášliť jej námestie. I v obci Terchová sa vynovila cesta do strediska cestovného ruchu s medzinárodným významom a komplexne bude obnovené aj námestie.

V súčasnosti prebieha i v Bytči rekonštrukcia námestia z finančných prostriedkov ROP. V akom štádiu sa nachádza realizácia tohto projektu? Sú v rámci Bytčianskeho okresu aj nejaké iné úspešné projekty?

Je pre mňa potešiteľné, že okres Bytča bol jeden z najúspešnejších v súťaži. Z celkového možného počtu 8 obcí bolo 7 úspešných. Samozrejme, ako rodeného Bytčana ma teší, že aj mesto Bytča ako správny regionálny líder v bytčianskej kotline je na čele, rekonštrukčné práce pokračujú podľa časového harmonogramu. Verím, že občania Bytče uchopia túto európsku príležitosť a do srdca, ktoré je dnes síce budované z kameňa, v nasledujúcom období vlejú nový občiansky život.

Zážitky zo Župného dňa

V piatok 15. októbra sa na Úrade ŽSK uskutočnil už piaty ročník Župného dňa alias deň otvorených dverí krajskej samosprávy. Bol venovaný študentom stredných škôl a zamestnancom zariadení sociálnych služieb.

V rámci podujatia ocenili za výnimočný prínos v oblasti poskytovania sociálnych služieb 23 pracovníkov jednotlivých zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Z regiónu Horné Považie si z rúk podpredsedu kraja Jozefa Štrbu prevzali ocenenia siedmi zamestnanci. Helena Kendrová z DSS a špecializovaného zariadenia Straník Žilina, Daniel Jurčík zo zariadenia pre seniorov, DSS a útulku Harmónia, Alena Lišková zo zariadenia pre seniorov a DSS Úsmev na Osikovej v Žiline, Helena Harecková z DSS, zariadenia podporovaného bývania a zariadenia núdzového bývania Lúč, Helena Jančiová zo zariadenia pre seniorov na Karpatskej v Žiline,

Janka Schmidtová z domova sociálnych služieb Synnómia v Žiline, Terézia Petková z DSS TAU v Turci. V príhovore podpredseda ŽSK Jozef Štrba ocenil nielen profesionálny, ale aj ľudský prístup týchto pracovníkov vo svojej profesii.

Deň bol venovaný aj ekologickému mysleniu na stredných školách kraja. Študenti predstavili projekty venujúce sa ochrane životného prostredia. Župný deň sa zavŕšil vyhodnotením súťažného kvízu o kraji. Víťazstvo patrí študentovi SPŠ stavebnej v Žiline Samuelovi Mendelovi, ktorý získal možnosť stráviť jeden pracovný deň s predsedom kraja Jurajom Blanárom a spoznať tak každodenné povinnosti najvyššieho predstaviteľa krajskej samosprávy. „Už piaty rok sa nám darí približovať Žilinský samosprávny kraj jeho obyvateľom. Aj počas dnešného župného dňa mohli naši študenti vidieť, že Žilinský samosprávny kraj nie je žiadna kamenná inštitúcia, ale živý organizmus s množstvom kompetencií, s ktorými sa denne stretávajú,“ povedal podpredseda kraja.

Vítazi súťažného kvízu o kraji

Samuel Mendel (druhý sprava) strávi deň s predsedom kraja.

Ocenený Daniel Jurčík (vpravo)

Pracuje ako pracovný terapeut a rozvíja zručnosti klientov.

Pracovníci sociálnych služieb

Ocenenia za výnimočný prínos v sociálnej oblasti im odovzdal podpredseda kraja Jozef Štrba.

Študenti a umenie

Je to názov výstavy umeleckých prác žiakov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.

Uskutoční sa v termíne od 22. do 29. októbra 2010 v Považskej galérii umenia (PGU) v Žiline. Svojimi prácami sa budú v priestoroch PGU v Žiline prezentovať žiaci Strednej odbornej školy drevárskej z Krásna nad Kysucou, Strednej odbornej školy drevárskej z Liptovského Hrádku, Spojenej školy,

Hlavná 2, Žilina - Bytčica, Spojenej školy, Rosinská cesta 4, Žilina, Spojenej školy z Nižnej i žiaci zo Školy úžitkového výtvarníctva v Ružomberku.

Výstava ponúkne jedinečný pohľad na umelecké zobrazenie a vyjadrenie prežívania sveta očami súčasnej mladšej generácie. Jej návštevníci budú mať možnosť vidieť unikátne práce študentov študijných a učebných odborov s umeleckým zameraním v oblasti práce s drevom, drahými kovmi, fotografiou a dizajnom.

Obec Gbeľany v rade úspešných

Jednou z 21 obcí a miest z Horného Považia, ktoré získali finančné prostriedky z eurofondov vďaka pomoci odboru SO/RO pre ROP na Úrade ŽSK, je i obec Gbeľany.

Na vytvorenie kvalitného prostredia poskytujúceho miesto pre oddych, relaxáciu a zábavu získala obec 215 450 eur. Základnou filozofiou nového námestia, ako hovorí starosta obce Jozef Bielik, má byť jeho všestranné využitie v oblasti kultúry a spoločenských aktivít. „V areáli by sme chceli umiestniť amfiteáter, drevený altánok, fontánu, oddychové zóny a tiež

umelecké plastiky Ježiša Krista a Červenej Madony,“ dodal starosta.

Okrem toho uvažujú i nad úplnou rekonštrukciou existujúcich chodníkov a vybudovaním nových. Rozšíri sa lávka cez Gbeľanský potok a vybuduje sa verejné osvetlenie rôzneho typu, podľa toho, akú funkciu bude spĺňať. Občania i návštevníci Gbeľan sa už na budúcoročný jar môžu tešiť z nového centra obce oživeného kvetinovými záhonmi a novou zeleňou. Svoje nové námestie si obec náležite ochráni. „Vybudujeme kamerový systém, ktorý bude slúžiť ako ochrana pred vandalizmom,“ ukončil starosta.

Námestie v Gbeľanoch

Po ukončení prác bude novým centrom obce.

Text: Lubomíra Masnicová. Foto: archív ŽSK.